

Sygn. akt II UK 103/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku M. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2017 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 6 sierpnia 2015 r. po rozpoznaniu apelacji organu rentowego zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 listopada 2014 r. i oddalił odwołanie M. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 26 sierpnia 2013 r. odmawiającej przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury.

W sprawie tej ustalono, że M. S. (ur. 30 lipca 1953 r.), z zawodu murarz-tynkarz, posiada udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 r. okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie 28 lat, 9 miesięcy i 26 dni. W okresie od 1 września 1969 r. do 31 października 1994 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie [...] w T.. Przedsiębiorstwo to zajmowało się budową obiektów rolniczych, szkół, bloków mieszkalnych, kominów przemysłowych na terenie dawnego woj.

wrocławskiego. Od 1 września 1969 r. do czerwca 1971 r. był uczniem Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w T., następnie od 21 czerwca 1971 r. został zatrudniony na stanowisku stażysty – murarza-tylnkarza, natomiast od 1 września 1971 r. na stanowisku murarza. Od 1974 r. wnioskodawca pracował w brygadzie, która zajmowała się pracami posadzkarskimi. W 1981 r. wnioskodawca został brygadystą i wykonywał pracę murarza, a ponadto nadzorował pracę uczniów oraz pracowników zatrudnionych w jego brygadzie i z tego tytułu otrzymywał dodatek brygadzystowski. Z dokumentacji płacowej znajdującej się w aktach emerytalnych wnioskodawcy wynika, że przez cały okres zatrudnienia zajmował on stanowisko murarza, a dodatkowo murarza-tylnkarza oraz posadzkarza. Przedsiębiorstwo zatrudniło wnioskodawcę na stanowisku murarza z uwagi na jego wykształcenie, ale w późniejszym okresie wnioskodawca pracował w brygadzie, która wykonywała głównie prace posadzkarsko-lastrykarskie. Wnioskodawca przedłożył w organie rentowym świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 20 stycznia 2000 r. wystawione przez [...] Wojewódzki w W., w którym wskazano, że od 1 września 1969 r. do 31 października 1994 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie [...] w T., w którym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy budowie oraz remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych wykazane w wykazie A, dział V, poz. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Natomiast w świadectwie pracy z dnia 31 października 1994 r. to Przedsiębiorstwo [...] w T. - podało, że wnioskodawca w okresie od 1 września 1969 r. do 31 października 1994 r. był zatrudniony na stanowisku murarza, bez informacji, czy w tym okresie wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 1 września 1969 r. do 31 października 1984 r., z uwagi brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd pierwszej instancji uznał, że odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie. W oparciu o zebrany materiał dowodowy ustalił, że wnioskodawca w spornym okresie pracował na stanowisku murarza oraz posadzkarza-lastrykarza i cały ten okres pracy był zatrudnieniem w szczególnych warunkach. To, że jego ówczesny pracodawca

podał w świadectwie pracy, że zajmował stanowisko murarza, nie przesądzało szczególnym charakterze wykonywanych przez niego prac.

Przeciwnie stanowisko zajął Sąd drugiej instancji, wskazując na brak właściwej analizy i oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności akt osobowych wnioskodawcy, w tym zachowanych kart wynagrodzeń, z których wynikało, że wnioskodawca w spornych okresach był zatrudniony na stanowiskach murarza, murarza-tynkarza oraz posadzkarza, które nie były pracami wymienionymi w wykazie A dział V poz. 2 pkt 2 i poz. 8 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r., a więc pracami przy budowie i remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych ani cykliniarskimi, skoro w szczególności nie otrzymywał tzw. dodatku szkodliwego. Nie było zatem podstaw do zakwalifikowania wykonywanej przez wnioskodawcę pracy murarza, czy murarza-tynkarza jako wykonywanej w warunkach szczególnych, ponieważ nie została ona wymieniona w wykazie A dziale V poz. 2 pkt 2 i poz. 8 pkt 1 stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego: art. 32 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) w związku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) oraz art. 184 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy emerytalnej przez błędną wykładnię i uznanie, że wnioskodawca nie spełnił przesłanki co najmniej 15 lat zatrudnienia w warunkach szczególnych i tym samym nie przysługuje mu emerytura, podczas gdy z całokształtu materiału dowodowego wynika, że przesłanki do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury zostały spełnione. Dodatkowo skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego: 1/ art. 233 § 1 w związku z art. 391 k.p.c. przez przyjęcie, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wskazywał, iż prace wykonywane przez powoda zostały wymienione w wykazie A rozporządzenia z dnia 7 lutego

1983 r., 2/ art. 232 k.p.c. w związku z art. 6 k.c. przez przyjęcie, że powód nie udowodnił, że w spornym okresie wykonywał prace w szczególnych warunkach w zakresie prac cykliniarskich oraz przy budowie i remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych, 3/ art. 328 § 3 w związku z art. 391 k.p.c. przez niezastosowanie i brak odniesienia się do przeprowadzonych w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji dowodów z zeznań świadków, którzy jednoznacznie potwierdzili wykonywanie przez powoda prac cykliniarskich oraz przy budowie i remoncie chłodni kominowych i kominów przemysłowych.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na twierdzeniu o jej oczywistej zasadności, która według autora skargi wynikała z nieprawidłowo ustalonego stanu faktycznego, co z kolei implikowało błędne przyjęcie, iż powód nie spełnił wszystkich przesłanek określonych w art. 32 i 184 ustawy emerytalnej.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącego kosztów postępowania według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Skarżący jako uzasadnienie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał się na jej oczywistą zasadność, tj. na przesłankę tzw. „przedsądu” wskazaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W takim przypadku, powinien w stosownym wywodzie prawnym wykazać, że w sprawie doszło do kwalifikowanego oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej i bez potrzeby głębszej analizy zebranego materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2011 r., V CSK 113/11, LEX nr 1101690 oraz powołane tam orzecznictwo). Tymczasem skarżący nie wykazał, że Sąd drugiej instancji dopuścił się tak kwalifikowanego naruszenia prawa ani nie wykazał, że zaskarżony wyrok był oczywiście wadliwy.

Wyłącznie polemiczne twierdzenia i zarzuty skargi kasacyjnej nie zostały objęte adekwatnymi - innymi niż rzekomo oczywista zasadność wniesionej skargi - wnioskami o przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania, których Sąd Najwyższy nie może domyślać się ani zastępować strony skarżącej w sformułowaniu takich wniosków o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, które wymagałyby merytorycznej interwencji najwyższej instancji sądowej.

Z miarodajnych ustaleń wynika, że skarżący nie legitymuje się wymaganym stażem 15 lat pracy w warunkach szkodliwych, w konsekwencji nie spełnia podstawowej przesłanki przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury. Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd drugiej instancji ocenił, że prace wykonywane w spornym okresie przez wnioskodawcę nie były zatrudnieniem w warunkach szczególnych, a w polemicznej skardze nie wykazano rzekomo oczywistej jej zasadności, która byłaby widoczna od razu bez wnikania w szczegóły sprawy oraz bez potencjalnej potrzeby uzupełnienia materiału dowodowego i jego ponownej oceny, co zresztą usuwa się spod rozeznania kasacyjnego w rozumieniu art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.